

Porta rano-
rum in iecoris
substantia se-
ries.

Porta cauli-
cis extra ie-
cur distribu-
tio.

Ad bilis ves-
culam.

Ad uentri-
li humilis ori-
ficium.

Porta cauli-
cis in duos
praeceptos
truncos se-
dit.

Ad dextram
uentriculi fun-
di sedem, et ipsi
proximam o-
menti partem.

Ad duoden-
ti intestinum.

Li. 4. de V. si-
p. r.
Sinistri trun-
ci series.

N IECORIS substantia ab omnibus^a demissioribus & quæ orbicula-
tim consistunt extremis ipsius partibus^b exiguae admodum numerosae
uenarum propagines incipiunt, quæ uersus iecoris medietatem porrectæ, sen-
sim in maiores soboles, & inde in grandiores adhuc tantisper coeunt, do-
nec omnes (quæ profecto sunt quam frequentissimæ) in quinque, interdum
etiam in pauciores ramos colligantur, qui in caua iecoris regione uersus
eius medium, ad interiora tamen & posteriora, iuxta dorsum magis uniti,
unam grandem & impenso amplam constituunt uenâ, quæ nobis portæ uena nuncupabitur.
Hæc ad eum modum ex iecoris caua enata, aut (si non minus uerè quam clare loqui uoles) omnes
nuper dictos ramos, soboles & propagines in iecoris substantiâ dispargens, oblique deorsum
uersus sinistram, mesenterium, hac serie digesta. Primum^c duos ualde exiguos ramulos ex supe-
riori, seu anteriori sui corporis parte (non autè latere) bilis uesiculæ ceruici distribuit, qui eam
ceruicem amplexantes, ac in furculos capillorum modo prætenues diducti, in uniuersum uesiculæ
corpus eo pacto excurrunt, quo in^d alba adhærentē uel oculi tunica, uenulas porrigi uescimus.
Post hos aliquanto inferius ab elatiori quoque & anteriori uenæ corporis sede, uersus dextrum
tamen latus magis^e alius ponitur ramus, nuper^f commemoratis insignior, qui humilior uen-
triculi orificium & uentriculi portionem huic iuxta dorsum proximam aliquot ramulis adit,
nulla prorsus sobole anteriorem uentriculi sedem perreptas. At portæ uenæ caudex deorsum
magis protensus, postquam hos diffudit ramos, in duos maximos bipartitur truncos, quo-
rum elatior (quem & sinistram doctrinæ studio opportunè nominabimus) propemodum u-
niuersus in uentriculum, & omentum, & quandam coli intestini^g regionem, quæ secundum
humiliorem uentriculi sedem fertur, deinde & in lienem absumitur. Alter, qui & humilior &
grandior est, ac dexter merito appellabitur, totus penè in mesenterium & intestina exhauritur.
Ab huius nanque dextro latere iuxta ipsam caudicis portæ in duos truncos distributionem,
utrunque insignis uena uentriculo exporrigitur, quæ omenti membrana superiori suffulta, &
sub dextra uentriculi fundi sede transuersim producta, exiguas frequentesque uenulas certo or-
dine, ac quodammodo geniculatim uentriculo diuicacat, qui & anteriorem & posteriorem fun-
di uentriculi regionem multa sobole aliquoufque intertextunt. Hæc uena ubi^h ad mediam fundi
uentriculi sedem processit, in quosdam exiguos ramulos finiturⁱ illi uenæ cōtiguos, quam non
multo post reliquam fundi uentriculi regionem occupare audies. Porro quemadmodum hæc
uena plurimas uenulas ex elatiori ipsius sede feriatim uentriculo offert, ita quoque innumeras
uenularum soboles per totam dextram superioris membranæ omenti regionem diffundit, illis
serè numero correspondentes, quas in uentriculi fundum spargi paulo antè dicebam. Verum
præfens uena^j interdum, neque id sanè infrequenter, à portæ uena supra quam illa in duos gran-
des truncos bipartitur, originem obtinet, imò quandoque à^k sinistro portæ trunco non semel
hanc ipsam pronasci obseruauimus. Quemadmodum uero hæc subinde in ortu uariat, ita
etiam uena quæ ipsam subsequitur, non idem semper principium exigit. nunc enim à dextro
dextri trunci latere, nunc uerò à latere dextro uenæ portæ caudicis priusquàm in duos eiusmo-
di truncos dirimitur, uena quædam originem ducit, quæ^l primum intestinorum quod duode-
num uulgo uocamus, numerosa serie implicat. Hæc enim intestinum ad mediū serè ipsius lon-
gitudinis primum contingens, deorsum ad reliquam intestini longitudinem paulo ultra icium
principium exporrigitur, & superiori membrana omenti & glandoso corpore huic intestino
adnato suffulta, geniculatim intestinorum sedi, quam perreptat, ramulos dispergit, non negli-
gens interim glandosum quo sustinetur corpus. nam & illi, & omenti regioni quæ proreptat,
furculos quosdam impartitur. Cuius uerò naturæ illud corpus sit, in Capite præcedente execu-
tus sum: quanquam idem rursus in quinto libro Galeni nomine, qui falso id^m inferius uentri-
culi eos comprimere ac occludere opinatur, agendum erit. Hic enim sermo reliquæ, quam portæ
uena molitur, distributioni dedicandus est. Sinister itaque portæ truncus transuersim ad in-
feriorem omenti membranâ, quæ hæc posteriori uentriculi subijcitur regioni, properat, hacque
omenti sede dein & glandoso corpori huic membranæ innato sustinetur, apteque suffulcitur
in plurimas notatu dignas soboles digeritur. Non procul enim ab ea sede, quæ à portæ caudice
truncus iste dissecinditur, inferioris omenti membrana implicatur, ab elatiori ipsius regione
uenam germinat, quæ non admodum frequenti ramorum serie in gibbum uentriculi, quæ
dextram dorsum sedem id spectat, diffunditur. Ab humiliori autem trunci sede, alia diducitur ue-
na, nuper dictæ quodammodo in ortu respondens, quæ deorsum in dextram inferioris omenti
membranæ regionem furculos aliquot deriuat, & quibusdam ramulis in colum intestinum,
quæ

qua hac omenti membrana id continetur, præfens uena pertinet. Porro ulterius in sinistri trun-
ci uersus lienem progressu, præterⁿ exiguas soboles quas priuatim glanduloso ipsum suffulci-
enti corpori largitur, ab elatiori sua sede^o uenam promit omnium uentriculum aduentum fa-
cile capacissimam. Hæc inferiori quoque omenti membrana continetur, & oblique sursum uer-
sus sinistram sub uentriculo quæ dorso id innititur prorepens, mox in ascensu huic uentriculi
sedi^p duos communicat ramos, utrinque singulos, in hanc uentriculi sedem multis etiam furcu-
lis dispersos. Reliqui uenæ sursum ad^q elatius uentriculi orificium, per uentriculi postero-
ra exporrectum, ad dextrum orificij latus ad anteriora ipsius orificij^r emergit, & totam antero-
rem sedem ambiens, secundum sinistram eius latus denuò in posteriora retorquetur, ac ut se-
mel dicta coronæ prorsus modo uentriculi superius orificium concinne^s perreptat, in progres-
sura deorsum in uentriculi corpus ramos geniculatim offerens, qui magnam uentriculi se-
dem occupant. A superiori autem sede, uena hæc ramulos etiam diffundit, sed exiguos prorsus,
& in stomachi terminum, quæ in uentriculo continuatur, excurrentes. Porro inter cæteras
propagines, ab hac uena coronæ ritu uentriculi elatius orificium succingente exortas^t utrun-
que insignis uena ab ipsa pronascitur, quæ à posteriori uentriculi regione secundum dextrum
orificij latus antrorsum contendit. Atque hæc propago à dextro eius uenæ latere nata, secun-
dum superiorem uentriculi sedem, inferius uentriculi adit orificium, id frequentibus utrunque
uenis amplexans, & in progressu geniculatim ramos in priorem posterioremque uentriculi se-
dem spargens. Iam commemoratæ uenæ tot propaginibus in uentriculum pertinenti, alia re-
sponderet, ab humiliori sede sinistri uenæ portæ trunci prodians, ac inferiori omenti membranæ
implicata, quæ non ita longè ab initio in duos ramos plurimum ab inuicè discedentes biparti-
tur, ex quibus denuò quamplures furculi deorsum prorepunt, & in coli intestini partem (quæ
inferioris membranæ omenti beneficio tanquam à mesenterio ad dorsum committitur) excur-
rentes, & nonnullis propaginibus inserti in partē inferioris membranæ omenti, quæ intestinis
incombunt, ac ueluti à colo intestino pronascitur. Atque hæc quidem de hominibus me hæc-
tenus dixisse arbitrator. nam à sinistro portæ trunco ne minima quidem soboles canibus ad co-
lum intestinum digeritur, uti etiam in ipsis colum intestinum nulla ex parte omento alligatur,
adeò ut neque mirandum sit, si hac orationis serie interdum à Galeni placitis recedam, qui simi-
arum uenas, uti ipse etiam ad Antisthenem scribit, ex professo docens, hominum uenas non
persequitur. Cæterum postquam sinister portæ truncus commemoratas eduxit propagines,
ad lienem transuersim accedens, in^u duos ramos secatur, qui rursus in alios partiuntur, atque
hi denuò in alios tantisper dirimuntur, quousque numerosa ramorum serie in^w cauam sinam ue-
lienis sedem recta linea secundum totam lienis longitudinem inferiori membrana omenti per-
petuò suffulti implantentur, atque^x infinita sobole uenulas oppidò quam graciles inuicemque im-
plexas, per uniuersum lienis corpus digerant. Ab infimo ramo, lienis inferiora petente, prius-
quam sinister portæ truncus in frequentissimas soboles illas dispargatur, interdum^y tenuis ue-
na prodit, quæ in sinistram inferioris membranæ omenti sedem uno atque altero furculo di-
spensatur: idque tunc potissimum, quando primus^z maioris in humiliorem omenti membra-
nam pertinentis uenæ diductus angustior est, quam ut commodè uniuersæ membranæ inibi
ramos communicet. Præterea à ramo quopiam ex illis qui ad superiorem lienis regionem re-
punt, quum is iuxta lienem consistit, uena exoritur, quæ dextrorsum lata, atque omenti mem-
brana superiori intertexta, in eam uentriculi sedem pertingit, quæ elatiori lienis sedi propin-
quior uisitur. Hæc quandoque, sed rarius, in uentriculi tunicas adeò excurrit, ut non admodum
procul à sinistra sede superioris orificij uentriculi distet. quod autem hæc uena illud contigerit,
uidi nunquam. Neque etiam præfens uena ab elatissimo lienem aduentu ramo promitur, sed
ab illo qui serè huic proximus est. Quemadmodum uerò hæc iuxta eminentiorē lienis partem
principium ducit, sic à maiusculo ramo sinam lienis sedem accedente, alia exurgit uena utrun-
que insigni amplitudine donata. Hæc perinde atque nuper^{aa} dicta dextrorsum retorquetur, &
sinistram uentriculi fundi regionem perreptans, illi accuratè conuenit uenæ, quam ad fundi
medium usque dextram eius sedem amplecti retulimus. Ambæ enim ad hoc medium in exiguos
desinunt ramulos, mutuoque implicantur. Dein sinistra perinde ac dextra in sinistram fundi uen-
triculi sedem furculos geniculatim antrorsum retrorsumque dispergit, ac superiori membranæ
omenti in sinistram ipsius partem oblongas frequentesque soboles communicat. Cæterum ca-
nes ea quam fundi uentriculi dextram sedem adire commemorauimus, destituuntur: & illius uicem
ea supplet, quæ sinistram fundi sedem ramis conferit. Atque ad hunc modum frequentissimè si-
nistram portæ uenæ truncum absumi spectabis. nō raro autem ad huc in hominibus ex singu-
lis uenis concauæ lienis regioni iam inferendis, singulas uenas in uentriculum ad eum modum
h 3 digeri,

In lib. de Ve-
narum coar-
rectarum se-
ctione.